

המשנה ביסודה ותקופת התנאים עליה

אבל מה הוא הדבר שנראה שם שני הפכים יחד, שיש שם מקומות הרבה מאד אשר באו שם רמזי המקרא והסמך אליהן, וטעמי הדבר ויסודו, וגם שקלא וטריי חיקור דין, גם ככל דרכי הגמרא.

ולפיכך יש שם מקומות לאין מספר אשר אין שם מכל זה מאומה, והגם רק ההלכה עצמה והדין כשהוא.

ויש אשר במשנה הקודמת בא יסוד גדול וכולל בלא ראייה כל עיקר. ובמשנה הסמוכה לאחריה בא דבר פרטי ונאמר על זה שנאמר וראיה מקרא, או טעם הדבר.

והנה לא לבד שלא עמדו לחקור פשר דבר השאלה הגדולה הזאת, כי אם שגם לא הרנישו גם בהדבר עצמו.

אבל כשנתבונן בהמשנה אז נראה ונבין כל הדבר הגדול הזה. כבר נתבאר לנו שבהמשנה שלפנינו יש בה גם סידור כללי מראשית הימים מלפני ימי שמעון הצדיק, מימי אנשי כנסת הגדולה.

וסידור אחרון מימי יבנה, והתימת המשנה בימי רבי, אשר נסדר שם ונתוסף על המשנה, כל דברי תקופת התנאים על המשנה.

ובהסידור הכללי, היינו ביסוד המשנה, שם באו או דברי התורה הגלויים וידועים, או הקבלות על דברי התורה ותוארי המצוות דרכי קיומן ומשפטיהם, שזה כולו קבלה, ובא שם גם דבר התקנות הכוללות מדרבנן, אשר גם הם זמנם האחרון זמן אנשי כנסת הגדולה.

ועל כל הדברים האלה אין צריך לא טעמים ולא ראי, ואין בהם שקלא וטריי. אמנם זה שנתוסף על יסוד המשנה, דהיינו כל דברי תקופת התנאים, הנה כבר נתבאר שיש בזה מהם שני ענינים שונים.

האחת כל הנוגע לגדר דברי המשנה, וכל הנוגע לפירושה.

וזאת שנית הקירות חדשות, במקרה הבא איך הדין על פי דברי המשנה הקבועים וידועים.

שם באמת כבר באו במשנה עצמה שקלא וטריי מדברי החכמים, וטעמים וביאורים וגם דרשות מקרא.

כי המשנה מסרה לנו כל הדברים כמו שהם וכמו שבאו מתחלתן.

ולא זה בלבד כי אם שגם ביסוד המשנה, אם בא שם דבר היוצא מדברי התורה, אבל אינו גלוי ומבואר מעצמו, בא גם זה מפורש במשנה.

כי כן הדבר אשר סידור המשנה מתחלתו ועד סופו, הגם סידור הדברים כמו שהם, וכמו שנאמרו ונשנו מתחלתן.

ונבאר את כל הדברים האלה לדעת כי אך בטעות חשבו עד היום כי עצם סידור המשנה הוא לסדר הדברים בלא טעם ובלא ראי, כי אין הדבר כן.

ונבין ונדע כי היא הלכה מופשטת רק במקום שעצם הדברים באו כן, ובמקום שהי' כן מתחלתן.